

Yksityishenkilöt, kansalaisjärjestöt ja maanomistajat huolissaan ympäristön tilasta ja taloudellisesta vastuusta

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta on ollut lausuntokierroksella. Lausuntojen läpikäynti kertoo, että yksityishenkilöiden, kansalaisjärjestöjen ja maanomistajien **huoli on ennen kaikkea ympäristön tilassa, taloudellisessa vastuussa ja alueiden palauttamisessa alkuperäiseen kuntoon.**

Näiden tahojen painotukset eroavat monin paikoin merkittävästi teollisuuden ja kuntien näkemyksistä. Seuraavassa ovat ne keskeiset asiat, joita kukin taho painotti.

1. KANSALAI SJÄRJESTÖT JA YKSITYISHENKILÖT

Asukkaat ja järjestöt vaativat tiukempaa sääntelyä ja laajempaa purkuvelvollisuutta.

Koko infrastruktuurin purkaminen: Purkuvelvollisuuden tulee kattaa voimalan lisäksi perustukset, tiet, sähköasemat, kaapeloinnit ja jopa maa-aineksen ottoaiikat. Alue on palautettava täysin alkuperäiseen tilaan eli ennallistettava.

Vakuuksien suuruus ja valvonta: Purkuvakuuksien on oltava riittävän suuria, jotta ne kattavat kaikki kulut, eivätkä ne saa perustua epävarmaan kierrätysarvoon.

Aikarajat: Purkamiselle on asetettava tiukka takaraja, esimerkiksi kaksi vuotta käytöstä poistamisesta, jotta voimalat eivät jää "teollisuusjätteiksi" maisemaan.

Takautuvuus: Uusia vakuus- ja purkuvaatimuksia tulisi soveltaa myös jo rakennettuihin noin 2 000 voimalaan, jotta niiden purkuvastuu ei jäisi tuleville sukupolville tai kunnille.

Ympäristöhaitat: Erityistä huolta kannetaan mikromuovipölystä ja öljyvuoodoista, minkä vuoksi voimaloiden kaatamista räjäyttämällä vastustetaan.

2. MAANOMISTAJAT

Maanomistajien ja heitä edustavien liittojen keskeiset painopisteet liittyvät oikeusturvaan ja riskien hallintaan.

Oikeussuoja: On välttämätöntä, ettei maanomistaja jää taloudelliseen vastuuseen purkamisesta, jos tuulivoimayhtiö menee konkurssiin.

Vakuuksien kattavuus: Maanomistajat kantavat huolta siitä, että monissa nykyisissä sopimuksissa ei ole sovittu riittävästä vakuuksista, mikä korostaa lain tuoman turvan tarvetta.

Yhdenvertaisuus: Kaikkia maanomistajia tulisi kohdella yhdenvertaisesti riippumatta siitä, milloin voimala on rakennettu.

Viranomaisvalvonta: Kunnilla on oltava riittävät resurssit ja osaaminen valvoa vakuuksia ja purkutöitä, jotta vastuu ei käytännössä valu asukkaiden maksettavaksi.